

GORENJSKI GLAS

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJEV KRANJ

Leto IV. Št. 21

Kranj, 24. maja 1951

Cena din 5—

Ali bomo uspeli preskrbeti dovolj mleka in mesa?

Precej nepotrebnih skrbi je povzročila med prebivalstvom sprostitve obvezne odaje mleka in mesa, zlasti pri gospodinjah, ki niso verjele, da bi prosta prodaja mleka omogočila otrokom zadostno preskrbljenost s tem tako važnim hranivom.

Ne moremo reči, da so prvi dnevi prinesli že kako bistveno izboljšanje v preskrbljenosti potrošnikov z mlekom in mesom. Ugotovimo pa kljub temu lahko, da se položaj ni poslabšal, kar so mnogi v svoji zaskrbljenosti pričakovali, temveč da vsak dan odkup mleka pri zadrugah in kmetovalcih narašča, prav tako pa seveda prodane količine mleka v prodajalnih, s čemer se potrebe potrošnikov iz dneva v dan boljše zadovoljujejo. V razdobju prvega tedna svobodnega odkupa in prodaje mleka so se količine zvišale za okoli 50%, saj so 10. maja znašale še okoli 3000 l dnevno, 18. maja pa 4500 litrov. Vse to mleko se v svežem stanju daje v prodajo izključno za široko potrošnjo v mestih Kranj, Tržič in Škofja Loka in za bolnico na Golniku.

Zadnje dni se je povečala prodaja mleka v Kranju za okoli 600 l, v Tržiču pa za okoli 200 litrov, pri čemur imajo znatno udeležbo kmečke delovne zadruge. Prodajna cena 23 din za liter pa je seveda še precej visoka (vendar pa dosti nižja, kot so si jo predstavljali nekateri pred sprostitvijo in jo napovedovali kar na 30—40 dinarjev).

Ti prvi podatki, s katerimi sedaj razpolagamo, povedo sicer, da se položaj v preskrbi z mlekom izboljšuje, daleč pa smo še od tega, da bi rekli, da smo lahko s tem že zadovoljni. Ako namreč računamo, da mesta Kranj, Tržič in Škofja Loka rabijo normalno okrog 8 do 9000 litrov svežega mleka, potem so potrebe krite komaj 50% in bo trčba še krepkega dela pri odkupu, da bo mleko dostopno vsakomur, ki ga rabi. Deloma je seveda sedanj položaj olajšan z mlekom v prahu, ki se razdeljuje brezplačno in izvira iz pomoči ameriške organizacije CARE. Količine tega mleka, ki se mesečno razdeli v teh treh mestih, znaša preračunano v sveže mleko dnevno približno 2400 litrov in so vse nujnejše potrebe po mleku krite. Odpadla je torej bojazan, da bodo naši najpotrebnejši potrošniki ostali brez mleka — nasprotno, so dobri izgledi za to, da bo mleko po zmernih cenah dostopno slehernemu, ki si ga želi.

Položaj z mlekom na podeželju je seveda boljši kot v mestu, ker si ga lahko vsakdo nabavi, le v nekaterih krajih niso kmetijske zadruge doslej še nič premislile, kako bi preskrbele tiste potrošnike, ki mleka ne morejo kupiti pri kmetu, ali pa so šle v drugo skrajnost, da se brigajo za podeželske potrošnike v svojem okolišu, za mesta pa nič.

Nakup mleka se vrši povsod potom kmetijskih zadrug, zbirajo pa ga Okrajne mlekarne za vsa tri mesta. Nakupna cena 18 din za liter (za mleko s 3,2 tolsče, za boljše več, za slabše manj) je za kmetovalce ugodna. Dokaj več mleka prodajajo sedaj kmetje v kranjskem okolišu (med najboljšimi so v KZ Predoslje, Voglje, Naklo), dočim so slabi v Poljanski in Selški dolini. Kmetijske zadruge se bodo morale za to bolj potruditi in gledati na to, da zberejo še dosti več mleka, posebno, ker njihov zaslužek pri tem ni majhen.

Kako pa je z mesom?

Tudi pri tem nismo mogli zabeležiti poslabšanja napram začetku meseca, ko je bilo meso še na živilske nakaznice. Količine mesa, prodane po sprostitvi, so večinoma ostale iste kot prej, v samem Kranju pa znatno večje. Nakup in prodaja sta stalna in rednejša, kupce motijo le cene, ki so različne, in sicer od 120—160 din.

Nekatera podjetja se poslužujejo preplačevanja živine, zato tudi ne zmorejo prodajati po primernih cenah, kar pa je ne-

(Nadaljevanje na 2. strani.)

Ob 59. rojstnem dnevu našega dragega maršala Tita

V četrtek 25. maja bomo po vsej državi praznovali 59. rojstni dan našega zvestega voditelja in učitelja maršala Tita. Ne bi ob tem prazničnem dogodku na široko v spominu obnavljali njegove življenjske poti, ki jo je srečna usoda naravnala na čelu naših narodov v njegovih najtežjih trenutkih, ker smo to že večkrat storili ob drugih priložnostih. Bil je med prvimi organizatorji Komunistične partije Jugoslavije, ki nas je vodila v borbo proti zatiranju že v stari Jugoslaviji, nas na to zmoglavno popeljala tudi skozi narodno osvobodilno vojno in nas danes uspešno vodi k socializmu in napredku. Kot borec in voditelj hkrati, se je naš maršal vseskozi vneto učil ob Marksu in Leninu, hkrati pa se je vztrajno okoriščal z življenjskimi izkušnjami, zato njegova beseda drži in jo rade poslušajo ne le jugoslovanske delovne množice, ampak tudi vsi napredni ljudje v svetu. Zapupno se obračajo na našega voditelja tudi neosvojeni bratje na Koroškem, Trstu in v Italiji, ker spričo zatiranja v tujini vsak dan spoznavajo, kako modro vodi našo skupno domovino, socialistično Jugoslavijo.

Odkar se je pričela kominformatska gonja proti naši državi, leti največ laži in podlih obrekovanj prav na maršala Tita. Naši nasprotniki so pravilno spoznali, da bi najlažje uresničili svoje namene z Jugoslavijo, če bi zatrli pri jugoslovanskem ljudstvu ljubezen in zaupanje v njegovega voditelja. Toda vse njihovo blato leti na trdo skalo, od katere se odbija nazaj in škropi tiste, ki ga mečejo. Jugoslavija ni popustila od svojih socialističnih načel, ni prešla v zahodni tabor, ampak se kljub težavam, ki nam jih največ povzročajo prav naši obrekovalci, uspešno bori za izgradnjo socializma. Ze dosedanji naši uspehi so dokazali pravilnost politike našega vodstva, in z njimi vred maršala Tita. Iz naše države tudi vedno glasneje in uspešneje prodira v svet zahteva po pravilnem razlaganju Marksovih in Leninovih načel, ki naj služijo k osvoboditvi narodov in delovnih ljudi, ne pa k njihovemu zatiranju.

Tudi letos kakor vsa prejšnja leta hite iz vseh krajev države proti Beogradu šta-

fete, da izroče maršalu Titu čestitke in pozdrave ob njegovem rojstnem dnevu z željo, da nam še mnogo let ostane čil in krepak. Lepo se je o tem izrazil Ivan Bratko, ko je zapisal:

Na skromen način, brez sence insceniranega hrupa in trohice malikovanja, z mnogo srčne topline, hvaležnosti in globokega spoznavanja praznujejo danes naši narodi

rojstni dan svojega voditelja. Ne spominjajo se samo njega, temveč z njim tudi dolge, trnove in zmagovite poti, ki so jo pretrpeli skupno z njim. Njihov boj, njihova sedanjost in bodočnost se ne da ločiti od imena Tita. Kadar naši ljudje mislijo na svoje delo in na svojo bodočnost, se jim njihove misli izpreletajo in oplajajo z njegovimi. In kadar mislijo nanj, se hkrati vračajo k svojemu lastnemu delu in ga izboljšujejo, sledeč njegovim mislim. Kakor je edinstven sodobni lik naše domovine v svetu tako je edinstvena sila in globina vezi našega ljudstva s Titom.

NA POTI K TITU

TITOVA ŠTAFETA GRANIČARJEV V KRANJU

Kranj, 18. maja — Danes ob 14.30 uri je prispela v Kranj Titova štafeta graničarjev, ki je 10. t. m. odšla iz Titograda in je v pičlih osmih dneh obšla velik del dalmatinske obale in otkov.

V Kranju je štafeto graničarjev pričakalo večje število meščanov in pripadnikov Jugoslovanske armade. Pred sindikalnim domom jo je prisrčno pozdravil podpolkovnik Stevo Glumpak in ji izročil pozdrave in čestitke za dragega maršala v imenu graničarjev in ostalih pripadnikov JA. V imenu prebivalstva mesta Kranja je štafeti izročil pozdrave in čestitke za maršalov rojstni dan tov. Lojze Gostiša. Potem ko je graničarski zastavnik Mirko Šukala prebral pozdravno brzojavko naših branilcev meja, ki pošiljajo svojemu vrhovnemu komandantu čestitke za njegov 59. rojstni dan, je štafeta ob navdušenem ploskanju občinstva odšla.

SVEČAN SPREJEM TITOVE ŠTAFETE

Kranj, 22. maja. — Ob prihodu glavne štafete naše republike, ki je zjutraj odšla z vrha Triglava in prispela v Kranj ob 15. uri so se istočasno priključile tudi stranske štafete iz kranjskega okoliškega okraja, katere so pritekale iz Zirov, Železnikov, Jezerskega, Sv. Ane ter štafeta JA, je bil pred Sindikalnim domom svečan sprejem. Okrog 2000 prebivalcev mesta Kranja in članov JA je burno pozdravilo štafeto z dolgotrajnim ploskanjem in skandiranjem „Tito—Partija“, „Tito—Armija“ itd.

Štafeto je v imenu MLO Kranja pozdravil tov. Balderman, zastopnik JA in v imenu MK KPS Kranj tov. Andrej Brovč. Mesto Kranj in Planinsko društvo Kranj je v okusno izdelanih štafetnih palicah odposlalo svoje prisrčne pozdrave našemu dragemu maršalu za 59. rojstni dan.

Štafeta je v spremstvu številnih tekačev in burno pozdravljena odšla skozi mesto proti Ljubljani.

POHITITE Z OBISKOM RAZSTAVE

NARODNOOSVOBODILNE BORBE OB 10. LETNICI OSVOBODILNE FRONTE V LJUBLJANI

To razstavo, ki je veličasten dokument junaške borbe našega naroda za svobodo in ustvaritev boljšega življenja v socializmu, si mora ogledati vsak zaveden Slovenec in Slovenka. Ne zamudite te edinstvene priložnosti. Obiščite razstavo narodnoosvobodilne borbe ob 10. obletnici Osvobodilne fronte, ki je še odprta do konca tega meseca. Razstava je v prostorih Gradbenega inštituta v Ljubljani v Dimčevi ulici za Bežigradom in je odprta vsak dan od 8. do 21. ure. Na razstavi so stalne predstave: dopoldne dokumentarnih filmov, popoldne ob 14. in 17. uri pa domačih umetniških filmov. Organizacije in društva, organizirajte skupinske obiske!

SESTAVLJENA JE KRANJSKA MLADINSKA BRIGADA ZA MLADINSKO PROGO DOBOJ — BANJA LUKA

Mladinska organizacija v Kranju ima prav gotovo tak način dela, da mladino kar najbolj pritegne. To dokazujejo uspehi iz zadnjega šestmesečnega tekmovanja, ko si je 665 mladincev priborilo naslov udarnika. Izleti, fizikalno in kulturno-prosvetno življenje, vse to poživlja resno delo, predvsem študij v posameznih aktivih in seminarjih, ki jih prireja mestni odbor. Doslej se je pri tem najbolj izkazal mladinski aktiv tovarne „Iskra“.

Kranjska mladinska organizacija se sedaj pripravlja, da bo sestavila brigado za mladinsko progo Dobj—Banjaluka. Doslej se je prijavilo 110 mladincev. Brigada bo odšla na progo sredi junija.

Teden zbiranja odpadkov 27. maja — 3. junija

Kakor vsako leto, tako je tudi letos določen teden zbiranja odpadkov. Po sklepu Izvršnega odbora Osvobodilne fronte Slovenije se vrši od 27. maja do 3. junija 1951.

Pri zbiranju naj bi sodelovale vse množične organizacije, sindikalne podružnice, vsi delovni kolektivi, pionirske organizacije, šole, menze, zasebna gospodinjstva itd. Zbiranje odpadkov je velikega pomena za našo industrijo.

Z našimi surovinami predelujemo nove cenejše izdelave raznega blaga. Koliko dragih deviznih dinarjev moramo čestokrat plačati za surovine, katere uvažamo, medtem ko doma ležijo odpadki po smeteh raznih podstrešij, kleteh in drugod. Sedaj, ko se bliža čas zbiranja, stopimo prav vsi v to akcijo, da zberemo čimveč odpadkov, da ne bomo zadnji v Kranju in okolici. Ostati ne smemo zgolj pri kampanjski akciji zbiranja. Potrebno je, da se tudi nadalje zbira in to čim več materiala, da pripomoremo naši industriji za pridobitev dragocenih surovin.

Kmetje, obrtniki, delavci, nameščenci, zasebniki — preglejmo vse: nad shrambo, po hišah, supah in skladiščih, delavnicah in poslovnih obratih, ali ni tudi še tam kje kakšen odepak. V tednu zbiranja zberimo čim več vseh vrst odpadkov, kakor so: železo, papir, litina, steklo, krpe vseh vrst ter vse vrste kovine: aluminij, bron, baker, medenine, cink, svinec itd., da s tem dosežemo večje uspehe. Marsikdo pravi: „Kaj odpadki, kdo bo to zbiral, saj se ne izplača!“ Cene odpadnemu materialu so se zadnji mesec dvignile in to od 50—300%. Zakaj bi tako omalovaževali zbiranje odpadkov, saj smo lani izvozili aluminijaste odpadke in prejeli zanje več milijonov dinarjev deviz. Tudi volne nam ni treba plačati po tako visoki ceni. Za eno tono uvožene volne smo plačili lansko leto din 300.000, ako pa sami zbiramo volnene odpadke, nas stane samo 90.000 din z vsemi stroški vred. Kako velika je razlika!

Kosti so odpadki v kuhinji, za našo industrijo kleja pa so osnovna surovina za predelavo mila. Železo se predeluje v novo železo, ki nam je nujno potrebno za graditev novih tovarn, železnic in stanovanjskih hiš, ter drugih zgradb. Vse kovine, aluminij, baker, bron, medenina, cink in svinec nam služijo za pretopitev in predelavo raznih modelov, ki jih potrebujejo naše tovarne.

Ne mečimo odpadkov v smeti, temveč jih oddajamo na pripravljena mesta in to je podjetju „Odpad“, podružnica Kranj, Gorenja Sava 31.

Kako pa je z mesom?

(Nadaljevanje s 1. strani)

potrebno in sama sebi delajo škodo, največ pa potrošnikom. Po najnižjih cenah prodaja sedaj Zadrugi sklad v Kranju, trg. podjetje OZKZ v Skofji Loki in Okrajno odkupno podjetje v Trzinu. Mestne in krajevne klavnice pa so nekaj dražje, pa tudi za preskrbo podeželja se niso v prvem času dovolj pobrigale in je zato ponekod mesa primanjkovalo.

Da bi bilo tudi podeželje bolje oskrbovano, bo odprtih tudi sedem novih zadrugnih klavnic in sicer v Selcah, Poljanah, Senčurju, Smedniku, Goričah, Jezerskem in Naklem. S tem bo prebivalstvo teh okolišev neodvisno od dela mestnih klavnic, ki se bodo lahko posvetile izključno preskrbi mest. V Trzinu se je klavnica dobro oprijela dela in zadovoljivo vrši svoje posle, slabše pa je v Skofji Loki, kjer iz neznanih vzrokov klavnica nikakor ne uspe nakupiti dovolj živine in se pri tem bolj izkazuje doslej podjetja Zadrugne zveze.

Misliti pa moramo seveda na to, da govedu ne bo stalno na izobilju in da ni pričakovati posebno visoke ponudbe živine tja do jeseni, vsaj pri nas ne. Tista podjetja, ki bodo znala uspešno navezati trgovske stike s podjetji v drugih republikah, pa bodo gotovo lahko potrošnikom vse leto nudila meso v zadostnih količinah in to različnih vrst — tudi ribe, perutnino, svinjino in drugo.

Sem in tja se porajajo tudi monopolistične težnje klavnic, ki bi si rade zagotovile vse govedo v svojem „rajonu“ in se bojijo drugih kupcev, same pa ne znajo pokukati preko meje svojega okoliša. Pametni nakupovalci bodo s takimi težnjami kaj hitro sami opravili, na koncu pa bodo ostali taki monopolisti sami v svojem okolišu — brez živine, s praznimi mesničami in blagajno.

Torej tudi glede mesa so izgledi takšni, da ga bo več na razpolago kot preje, predvsem pa raznovrstnejšega, in da bo prodano na bolj kulturn način kot v prejšnjih letih.

POTEM BO V REDU, SI BOMO REKLI — A CENE?

Omenili smo že, da so precej visoke. Vemo pa, da so potrošniki, ki so sprejeti v zajamčeno preskrbo, a niso preskrbljeni z mesom, prešli bone za nakup živil (od 60—175 din), na podlagi katerih si jih lahko nabavljajo z 80% popustom, to se pravi, da ako stane meso v prosti prodaji 1 kg 140 din, plačajo zanj 28 din gotovine in še za 28 din kuponov. Podobno se uporabljajo boni za mleko, sir, jajca, povrtnine, ali druga živila, vendar pa samo v prodajalnah drž. podjetij in zadrug. Ne morejo se boni uporabiti za nakup vina.

Na ta način stvar tudi s cenami ni tako huda, kot bi si kdo mislil, ker ima vsak bon petkratno vrednost in potrošniki denarno bistveno niso na slabšem, ako bomo obdržali sedanj nivo cen, dosti pa so boljše glede rednejše zadovoljive potrebe, izbire, kvalitete itd. Ko pa bo ponudba kmečkih pridelkov tolikšna, da bodo šle cene navzdol, potem bo vsakdo na boljšem tudi denarno, ker bodo cene padale istočasno tudi industrijskemu blagu in se bo vrednost denarja in bonov skladno z znižanjem cen večala.

Težave, ki so nastale glede izdajanja denarnih bonov tistim potrošnikom, ki so deloma preskrbljeni z mesom iz lastnih virov, a nimajo zemlje, pa bodo kmalu odpravljene — verjetno v mesecu juniju.

Pet let dela kovinske zadruga „NIKO“ v Železnikih

Pred petimi leti, ravno na praznik ustanovitve OF, so v Železnikih ustanovili kovinsko zadrugo „Niko“ ki je z izdelovanjem drobnih pisarniških potrebščin napredovala do današnjih preciznih izdelkov.

Tam, kjer se je med okupacijo bohotil hlev, ki so v njem Nemci za sebe redili našo živino, so sklenili, da postavijo obrat. Veliko je bilo dela, predelovanja in zidanja, preden je bilo poslopje dograjeno in sposobno začeti z delom. Tovariš Zumer, ki je že včasih izdeloval risalne žebličke in sponke, je dal pobudo, da se zadruga ustanovi, in vložil svoje stroje v zadrugo. Skromen je bil začetek, polagoma pa je zadruga napredovala in dobivala nove stroje. Proizvodnja drobnih izdelkov se je preusmerila v izdelovanje analitskih tehtnic in preciznih šestil. Izdelujejo dve garnituri šestil. Prva pride v poštev za učence srednjih šol, druga pa za inženirje in tehničarje.

V kovinski zadrugi „Niko“ je zaposlenih 136 delavcev, večinoma samih mladih ljudi. Kljub prizadevanju, da plan čimbolje dosega, jim to ne uspe. V januarju so izpolnili plan s 124%, v aprilu pa je vsled po-

Po občnih zborih kmečko delovnih zadrug

V mesecu aprilu so se končali drugi občni zbori kmečkih delovnih zadrug. Na njih so zadrugniki sprejeli celotni gospodarski načrt in načrte za posamezne delovne skupine v zadrugi. Ti občni zbori pa so nakazali gospodarske naloge tudi upravnim odborom. Medtem ko predvideva gospodarski načrt zadruga proizvodnjo zadruga v celoti, predvidevajo plani posameznih skupin proizvodnjo z tisto skupino in število delovnih dni, ki jih bo morala zadruga opraviti, bodisi da obdeluje del zadruga površine z določeno kulturo, ali pa skrbuje živino, oziroma vrsto živine.

V večini zadrug so do sedaj obdelovali zemljo tako, da so obdelovali vsako posamezno gospodarstvo kot preje, ko so bili sedanj zadrugniki še zasebni kmetje. Sedaj pa so zemljo razdelili, tako da odpade na vsakega, za delo popolnoma sposobnega zadrugnika enaka površina. Tako je še pred kratkim obdeloval en zadrugnik KDZ Breg 4,7% zadrugne površine, drugi pa celo samo 2,2% celotne zadrugne zemlje. Razumljivo je, da zadrugnik, ki je moral obdelovati več zemlje, ni mogel te zemlje obdelati tako kot tisti, ki je obdelal polovico manj. Hektarski pridelki so bili na slabše obdelani njivi seveda znatno manjši. Sedaj, ko je zemlja razdeljena na vse 100% za delo sposobne zadrugnike enako, pa seveda tistim, ki so do sedaj obdelovali manj, kot

bodo po tem izenačenju morali v bodoče, ni bilo prav.

Prav pogostni so tudi primeri, ko zemlje ne gnojijo, kot bi bilo treba. Tiste skupine, ki oskrbujejo živino, si neupravičeno prilastajo hlevski gnoj za tisto površino zemlje, ki jo oskrbujejo same. Zato pa gnoja zmanjka za druge skupine, ki živine nimajo in ga dobe premalo. Ti pojavi so seveda zelo škodljivi, ker se gnoj ne uporablja smotno in se zato manjša celotni zadrugni pridelek.

Take stvari se seveda dogajajo zlasti v tistih zadrugah, kjer se upravni odbori premalo zavedajo svojih dolžnosti. Zadrugniki v takih zadrugah so prepusteni samim sebi in delajo, kot vedo in znajo.

Klavrno gospodarsko stanje je tudi tam, kjer je slaba evidenca. V Stari Loki so ugotavljali površino zemlje šele letos, čeprav obstoja zadruga že poltretje leto. Ker je evidenca površin slaba, je s tem oškodovan tudi načrt rastlinske proizvodnje. Dobro evidenco, najboljšo od vseh, ima delovna zadruga v Naklem. Dobro evidenco nad površinami in živino imata tudi KDZ Poljane in Zabnica. Ob dobrem stanju evidence je lahko sproti ugotavljati kako se posamezni načrti izvajajo, in sproti odpravljati napake in ovire v proizvodnji. Dobra evidenca zagotavlja izpolnitev gospodarskih nalog.

L. F.

„Satanska naprava“ v Tiskanini

Uprava Tiskanine je pred kratkim prejela od terenskega odbora naselja Projekt in Zlato polje pismo, ki v zelo nevljudnem tonu neodgovorno dolži tovarno kaljenja nočnega miru, češ da hrup, ki ga povzročajo razne tovarniške naprave, moti prebivalce terena pri nočnem počitku. Pismo nima uradne oblike, kajti manjka mu uradni pečat, podpis pa je nečitljiv in vzbuja vtis, da je napisano brez vednosti terenskega odbora, čeprav ga je nečitljiv, podpisnik podpisal: za teren... Kljub temu, toda predvsem zato, da bi javnost ne nasedala zlonameremu obrekovanju, daje uprava Tiskanine sledeče pojasnilo:

Pisec pisma se najbolj pritožuje (v imenu 300 prizadetih) nad ventilatorjem, ki „... povzroča silen hrup in tuljenje, da se ničesar drugega ne sliši, celo letalo šele takrat, ko je že nad glavo... ter da nihče ne more zaspati, dokler ta satanska naprava ne utihne“. Ker stanuje nasproti tovarne na Zlatem polju do 300 delavcev in nameščencev „... nikakor ne more biti dovoljeno, da bi tovarna te ljudi morila, posebno ne ponoči.“ Dalje očita pisec projektantom in graditeljem te naprave „brezobzirnost in nesposobnost“ in to zato, ker so ti krivi, da povzročajo naprava tak hrup. Končno ugotavlja pisec, da se kaj takega ne bi našlo niti pri „še tako zanikrnih narodih.“

Komentar k takemu ugotavljanju pravzaprav ni potreben. Celo najmanj poučeni bo lahko ugotovil, da gre v tem primeru za t. zv. klima - napravo, ki je vsaki predilnici neobhodno potrebna, saj skrbi za pravilno vlago, temperaturo in prezračevanje ter s tem za zdravje in delovno sposobnost 500 delavk in delavcev. Dejstvo je, da si je mogla tovarna nabaviti to napravo šele v novi Jugoslaviji, medtem ko prejšnji lastniki niso smatrali za potrebno, skrbeti za zdravje delovnih ljudi. Kar se hrupa tiče, lahko ugotovimo, da ni nič močnejši kot šumenje narasle Save pri je-

zu, poleg tega pa so nekateri stanovalci zagotovili našim tovarišem, ki so stvar na licu mesta ogledali, da sicer slišijo ventilator, da pa jih prav nič ne moti pri spanju. Očitek o nesposobnosti dosledno zavračamo. S pripombo o „zanikrnih narodih“ pa si je pisec zagotovil „najlepše“ mnenje pri čitateljih.

V nadaljevanju pisma pisec očita tovarni še druge „napake“, kot nočno zabijanje zabojev, tuljenje sirene, sikanje pare, skratka vse, kar moti prebivalce onstran Save pri spanju in kar je „pahnilo ugled tovarne v sramoto slovenske republike. Na koncu pisma zahteva pisec, naj podjetje takoj preneha z „obratovanjem grajanih naprav, ker si bodo v nasprotnem primeru prizadeti polskali pomoč pri oblasti.“

K vsemu temu pripominja uprava Tiskanine, da se sama zelo dobro zaveda, kaj vse bi se še moralo izboljšati in popraviti v tovarni, ki je s svojimi tehničnimi ureditvami pač slaba dediščina bivših lastnikov. Toda zaenkrat vseh teh možnosti ni, kot marsikaterih drugih tudi ne, kar pa bi pisec in prizadeti morali razumeti,

Čim več surovih kož, tem več usnja

Večina naših kmečkih ljudi ve, kako važne so za usnjarsko predelovalno industrijo surove kože goveje živine, divjačine in ostalih živali. Vsaka oddana koža je prispevek k osamosvojitvi naše države. Vsak je zadovoljen, če kupi dobre in trpežne čevlje, zato je treba poskrbeti, da pride vsaka koža v poslovalnico „Koteks“, kjer jo radi odkupijo in pošteno plačajo.

V kranjskem okraju imamo 16 takih poslovalnic, večina od teh je pri KZ, zbirno središče pa je v Kranju. Zasluga vestnih zbiralcev je, da je Kranj med najboljšimi zbirnimi središči, ki vedno presegajo plan, in je v 9 mesečnem tekmovanju dosegel tretje mesto. Oddaja kož je bila zajeta skoraj 100%, saj so v prvem tromesečju letošnjega leta odkupovalci prevzeli in oddali 391 ton kož vseh vrst. Veliko zavisi tudi od pravočasne oddaje, ker koža začne kmalu trohneti in od take kože nima kmetovalec nobene koristi. Takih primerov do sedaj pri nas ni bilo in vidi se, da imajo kmetovalci do tega razumevanje. K kvalitetni izdelavi kož veliko pomaga točna evidenca, ki jo vodi „Koteks“ in klavnica o klaveih, ki jim pregleda, kakšne kože oddajo po čemer tudi prejmejo plačilo.

Do sedaj je bila stimulacija samo za oddane svinjske kože, od maja dalje pa velja tudi za kože kuncev, divjačine, mačk in sploh vse kože, kar daje široko možnost, da prejmejo kmetovalci lahko protivrednost v usnju.

„Koteks“ prevzema tudi volno. V lanskem letu je prejel kmet za 1 kg volne samo 62 din in bonov, v letošnjem letu pa bo za vsake 2 kg volne prejel 1 kvalitetnega volnega blaga po nižjih vezanih cenah. Ze sedaj se vidi, da je ta uredba pravilna in da se bodo kmetje tej oddaji radi odzvali.

V letošnjem letu je prevzel „Koteks“ tudi odkup smrekovega in hrastovega lubja. Oddajo prevzamejo ponekod zadruga, po nekaterih krajih pa sami sekači. Za od-

Pravilna pot delavskega sveta v „Inteksu“

Pred kratkim je imel delavski svet tovarne „Inteks“ v Kranju redno zasedanje delavskega sveta. Obravnavali so proizvodna vprašanja, obračun proizvodnje in izvršitev plana v prvem četrtletju.

Iz dosedanjega dela je razvidno, da je delavski svet dorastel nalogam, ki so postavljene pred njega, saj svoje delo vrši v glavnem uspešno in so bili izvršeni večinoma vsi sklepi dosedanjih sej. Pri delu samem pa so se ugotovile tudi nekatere pomanjkljivosti. Posebno je grajal predsednik delavskega sveta tov. Draksler Pavle nezainteresiranost posameznih članov za izvrševanje nalog delavskega sveta. Poleg tega se nekateri zelo neredno udeležujejo sej in to iz neopravičenih razlogov. Povdaril je, da se ti člani ne zavedajo, kako veliko odgovornost nosijo kot člani delavskega sveta pred kolektivom in pred zakonom. Ta odgovornost pa se bo z novimi gospodarskimi predpisi še povečala, zato bo nujno, da bodo res vsi člani sodelovali pri vodenju podjetja. Za člane delavskega sveta in tudi za ostali kolektiv je organiziran seminar, s katerim jim bo omogočeno lažje in boljše razumevanje dela in upravljanja. Tudi ti seminarji bi bili lahko ob malo večjem zanimanju bolj obiskani.

Tov. Andolšek je prikazal rezultate proračuna proizvodnje za prvo četrtletje, ki izkazuje 1 milijon 600.000 din nadplanskega dobička. Pravilno vodenje potrjuje tudi 1.300.000 dinarjev prihranka pri materialu, kar je dokaz pravilnega manipuliranja predvsem s surovinami, za katere moramo plačevati dragocene devize.

Po tem vprašanju se je razvila živahna diskusija, v kateri so člani dali posebnega poudarka večji borbi za znižanje pogonske in upravno-prodajne režije. Za izpolnitev tega so bili sprejeti potrebni sklepi.

Tehnični vodja tov. Nivak je poročal o izvršitvi plana prvega četrtletja, ki je bil zaradi pomanjkanja bombaža in splošnega stanja surovin na svetovnem trgu dosežen vrednostno le 93,2%. S tem pa ni rečeno, da delovni kolektiv ni bil dovolj poštenovalen pri svojem delu, svojo borbenost je pokazal pri raznih tekmovanjih, kjer je vedno priboril častno mesto in tudi v bodoče pri svojem delu ne misli popuščati.

ter bi veliko lepše in dostojnejše ravnali, če bi se radi gornjih nesoglasij obrnili na upravo podjetja z vljudnim pismom, ne pa s ploho očitkov, ki so poleg vsega drugega vse prej kot primerni v naši družbeni stvarnosti

Pred Tednom matere in otroka v okraju Kranj-okolica

Za čim popolnejše proslavitev Tedna matere in otroka, ki bo od 3. do 10. junija, se v okraju Kranj-okolica vrše sektorske konference. Svet za socialno skrbstvo je postavil pripravljalni odbor, ki vodi vse priprave. Težnja odbora je, da TMO praznuje sleherni vas. Zene se na konferencah posvetujejo in razpravljajo, kako bi dneve TMO najlepše praznovali.

Sam okrajni pripravljalni odbor pa ima precej obsežen načrt in upa, da ga bo v celoti izvršil. Obiskali bodo vse otroke, ki so pod varstvom države, skrbeli pa bodo tudi za pravilno izbiro otrok za zdravstvene in počitniške kolonije. V Poljanah, Žiroh, Železnikih, Skofji Loki, Trzinu, Smedniku, Predvorju in Golniku bo organiziran enodnevni seminar o negi dojenčka. Priporočljivo je, da se ga povsod udeležijo v čim večjem številu. Sodelovale bodo zdravstvene ekipe, ki bodo pregledale otroke in matere v Sorici, Jamniku, Dražgošah in Davču. Protituberkulozni dispanzer iz Golnika pa bo imel pregled prebivalstva v Žiroh. V načrtu je tudi obisk vseh dijaških in vajeniških domov ter okrevališč. Tudi za otroška igrišča, vrte, drevesnice za pouk, za ustanovitve „Društva prijateljev otrok“ in še marsikaj drugega bo treba poskrbeti, da se čim popolnejše rešijo vprašanja, ki zadevajo mater in otroka.

SEM IN TJA POŠIRNEM SVETU

Drugi del pomladanske ofenzive na Koreji je začel s prebitjem obrambne črte sil združenega poveljstva na dveh mestih na osrednjem in vzhodnem delu fronte. Samo na zahodnem delu bojišča se je Ridgwayevim četam začasno posrečilo odbiti glavni sunek, vendar so se morale umakniti na nove obrambne položaje. Po cenzitvi vojaških strokovnjakov se sedaj na Koreji bori približno 768.000 kitajskih in severnokorejskih vojakov.

Generalna skupščina OZN je te dni na predlog delegacije ZDA odobrila prepoved izvoza orožja in strateškega materiala v LR Kitajsko in Severno Korejo. Ta skupen ukrep OZN zoper ljudsko republiko Kitajsko pa bo prenehal takoj, kakor hitro bo pekiška vlada pripravljena na mirno rešenje korejskega spora, o katerem le-ta po navodilih SZ doslej ni hotela nič slišati.

Avstrijski „Blok levic“, koalicija socialistov in komunistov se je odločil, da bo pri ožjih volitvah predsednika avstrijske republike glasoval za socialističnega kandidata Körnerja, dunajskega župana.

V Indiji bodo v jeseni prve volitve po proglašitvi indijske neodvisnosti. Večji del, 170 milijonov volivcev, bo tokrat volilo prvič.

Vojna hunta v Boliviji je izvedla državni udar in prevzela oblast. Predsednik vlade Mamerto je podal ostavko in odpotoval v Čile.

Londonški „Times“ podpira upravičene zahteve goriških Slovencev proti italijanski indiferentnosti do slovenskih šol in slovenskega kulturnega življenja, kakor tudi dejstvo, da v rimskem parlamentu ni zastopnika slovenske manjšine.

Indija, Pakistan in Ceylon se ne bodo udeležile konference Britanske skupnosti narodov, ki je bila sklicana za konec junija v Londonu, ker baje niso pripravljene sprejeti nikakih obveznosti za obrambo Britanske skupnosti narodov.

Pavelič in Artuković še vedno na svobodi. Čeprav si danes ves miroljubni svet prizadeva, da se prepreči tretja svetovna vojna, pa so vojni zločinci največjega kalibra, kakor sta Ante Pavelič, bivši poglavnik NDH, ki je služila fašističnemu okupatorju, ter njegov notranji minister Artuković, še vedno na svobodi. Medtem, ko Pavelič brezskrbno živi skupaj z Mus-solinijevim sinom Viktorijem v Argentini, kjer ima celo svojo „vlado“ in „parlament“, pa je Artuković v Los Angelesu v Kaliforniji. Oba sta odgovorna za smrt sto in sto tisočev Srbov in Hrvatov, ki so jih ustaši pomorili v Jasenovcu in drugih koncentracijskih taboriščih, križem Hrvatske. Pričakujemo, da bodo ZDA in Argentina, ki sta članici OZN, izročili naši državi oba vojna zločince, da jima naše ljudstvo pravično sodi.

V nedeljo je bil odigran tretji šahovski dvoboj med najboljšimi šahisti Hrvatske in Slovenije na 200 deskah. Letos je zmagala Slovenija s tesnim rezultatom 102:98. Na prvih 10 deskah je reprezentanca Slovenije prav tako zmagala z 6:4.

V Hotavljah se dviga obrat dragocenega marmorja

Hotavljje so precej raztegnjena vas, ki leži ob strani Poljanske doline, bolj rečeno, kakor domačini povedo: v Topliški in Volaški grapi. To sta dve zeleni dolinici pod visokim Blegašem, ki ima še zdaj belo kapo. V Volaški grapi je vaško središče. Tam stoji nov, na zunaj še nedodelan zadržni dom, ki so ga Hotavljčani dvignili z lastnimi silami in sredstvi, kar jim je v ponos. Letos ga mislijo dokončati. Velik je ta dom in vendar je povsem zaseden. Ima veliko gledališko dvorano z modernim odrom, kulisarno, zadržno trgovino, čevljarno in mlekarno spodaj, dočim so v prvem nadstropju uradi krajevnega ljudskega odbora in KZ ter začasno tudi osnovna šola. To sem povedal zategadelj, ker me je pot vodila mimo in sem imel le toliko časa, da sem si ga na hitro ogledal. Pot me vodi dalje ob potoku Hotavljščici navzgor. Morda kak četrt ure hoda. Tam za levim, precej obsežnim hribom, se skriva dragocen zemeljski zaklad: hotavljški rdeči marmor.

To nahajališče tega nenavadnega kamna je že pred vojno odkril tujec. Italijan, ki ga je odkupil od domačinov. Z izkoriščanjem pa ni začel, ker je upal na boljše

Iz naših krajev

USPEL ŠIVILJSKI IN KUHAJSKI TEČAJ V SENČURJU

Na čast 10. obletnice OF je organizacija AFŽ v Senčurju organizirala tromesečni šiviljski in kuharski tečaj, ki sta bila pred nedavnim uspešno zaključena. Tečaja sta se vršila dvakrat tedensko po tri ure. Kuharskega je obiskovalo 25 deklet, šiviljskega

pa 21 mladink. Iz števila obiskovalk lahko sklepamo, da je organizacija AFŽ vodila pravilno agitacijo, ker drugače obisk ne bi bil tako polnoštevilen. Tečajnice so bile zelo zadovoljne, posebno, ko so ob zaključku pregledale svoje izdelke. Okusno izdelane blazine, kuhinjske garniture, posteljna pregrinjala, namizne prte, obleke in še več drugih lepih izdelkov, je bilo res kar veselje pogledati.

Za uspeh v kuharskem tečaju je skrbela tov. Okorn Anica, za krojni po tov. Erzín Pepca. Pomagale in sodelovale pa so tudi ostale odbornice krajevnega odbora AFŽ Senčur.

V Zelezniških že dalj časa obstoja otroški vrtec, kateremu je največ pripomogla k ustanovitvi kovinska zadruga „Niko“. Sedaj spada pod upravo KLO-a. Spočetka matere niso zaupale svojih otrok, ker tudi osebe ni povsem odgovarjalo. Pravilno oskrbovanje pa je zbudilo med starši zadovoljstvo, kar nam je dokaz število otrok, ki se je dvignilo od 8 na 34. Prav vsi so zadovoljni: otroci in matere, ki so lahko brez skrbi, da bi se njihovim otrokom kaj pripetilo, posvetijo drugemu delu.

V Sovodnju je letos KZ skupno s šolo uredila za šolskim poslopjem sadno drevesnico. Na površini 3 arov zemlje so z uspehom posadili nad 2000 sadnih sadik, za katere rast bodo skrbeli in se ob tem učili koristnega sadjarstva šolski otroci. Kmetijska zadruga v Sovodnju je sploh zelo delovna in ima pod svojim okriljem mizarstvo, čevljarsko in krojaško delavnico, ki se vse lepo obnesejo.

Trebija. Krajevni odbor ZB v Trebiji je v nedeljo 20. t. m. imel uspešno vrtno prireditve, na kateri je nastopil pevski kvintet „Slovenski fantje“ iz Gorenje vasi. Prireditve je bila v korist postavitve spomenika padlim borcem iz NOV.

Zmince — Nerodno ali resnično je: 5 malih obrtnikov, katerih družine skupno štejejo 31 članov, pri nas tokrat ni prejelo denarnih bonov. K temu pripominjamo, da nobeden od teh nima letno davčno osnovo večjo od 15.000 din, kakor predpisuje uredba. Radi bi vedeli, kdo je temu kriv?

čas. Med tem je prišla vojna, v kateri je zaigral vse. Njegovo najdišče je postala ljudska last. Sprva ga je vzel v izkoriščanje krajevni ljudski odbor, ki pa zaradi pomanjkanja obratnih sredstev ni imel pravega uspeha. Potem so prišli drugi, ki tudi niso dosti več opravili. Po dolgih letih se zdaj končno slika menja. Naključje je hotelo tako, da je republiško podjetje naravnega in umetnega kamna na zadnjem Zagrebškem velesejmu razstavilo vzorec obdelanega hotavljškega marmorja, ki je vzbudil zlasti med inozemskimi kupci veliko zanimanje. Hotavljški marmor je zelo lep in ima na rdeči podlagi mnogo drugih raznobarnih kristalnih nians, kar mu daje prednost pred vsemi svojimi enobarvnimi vrstniki.

V kamnolomu marmorja je delo od takrat poživelo. Res se dela še vedno vse ročno: s krampi, raznimi svodri in raztre-ljevanjem. Pri tem težkem in napornem delu je zdaj zaposlenih nad 20 delavcev, največ domačinov. Najdalje od vseh dela pri tem delu 40 letni Ženič Anton, ki je zelo vztrajen in je izučen klesar.

Povsem vidni pa so že obrisi večjega obrata, ki tod nastaja. Ob cesti je že sezid-

Ziri — V naši vasi je v gradnji zadržni dom, ki bo največji na Gorenjskem, ko bo enkrat gotov. Kletni prostori so že vsi dograjeni in zdaj dokončujejo srednjo betonsko ploščo. Na tem dela le 6—7 delavcev krajevnega gradbenega podjetja, kar gre seveda zelo počasi. S prostovoljnimi množičnim delom pa letos še niso začeli. Kaj vendar mislijo Zirovci, da jim zadržni dom ne bo koristil. V njega bi se lahko vselili vsi krajevni uradi, saj so vse danes porazgubljeni in stisnjeni po vseh mogočih privatnih hišah, kar bi s sprostitev tih dalo delavcem primerna stanovanja. Tudi kulturno delo v Zireh se doslej odvija v Fizkulturnem domu, ki bi pa z dograditvijo gledališke dvorane v novem domu služil pravim namenom, kar je edino prav. Torej proč z mlačnostjo in malodušjem, češ, kaj če nam tolikšen zadržni dom, ker Ziri niso več majhne in teže k vidnemu napredu.

IZ MALEGA RASTE VELIKO

Tako nekako bi veljalo, da se reče o delu zadržne ekonomije v Hotavljah, ki sicer ni velika, a je zelo delavna in napredna. Če govorimo zdaj o njenem obsegu, ko se je pred kratkim vključila vanjo s svojim posestvom nova članica Banič Pavla, vdova po možu - partizanu, potem ima danes nekaj nad 2 ha orne zemlje, 6 ha travnikov in pašnikov ter okroglo 15 ha gozdne površine. Na obdelovalni zemlji bodo letos pridelali največ krompirja, ki je že ves posajen. Pred tem pa so tudi že opravili setev koruze, ki še kar dobro uspeva tod. Tudi z živino, ki so jo največ ponakupovali, stoje v vidnem napredu. Lani so gojili le 3 prašiče, danes jih imajo že devet ter grade zanje moderen svinjak. Od živine pa rede 3 krave, 3 telice in imajo sedaj še enega vola, kar vse lani ni bilo. Počasi, toda trdo in krepko se tudi v Hotavljah, zadržna misel utira svojo pot med ljudstvo na vasi.

Gledališko pismo našemu listu

V zadnji številki Vašega lista je neimenuvani (le s psevdonomim „Martel“) podpisani pisec kratkega polemičnega prispevka o Prešernovem gledališču zapisal dve trditvi, ki sta v resnici grobi žalitvi našega zavoda.

1. Pisec trdi, da smo nepodpisanemu avtorju nekaterih kritik onemogočili nadaljnje delo.

2. Trdi, da smo sugerirali gledališkemu kritiku „Ljudske pravice“ njegovo mnenje o recenzijah v Vašem listu.

Obe trditvi sta zlagani. Pisec naj poskusi, dokazati svoji trditvi z dejstvi in dokumenti. Če se mu to ne posreči, zahteva že minimalna mera poštenja, da obe žalitvi prekliče in se opraviči.

Pač pa ugotovljamo: 1. Ni je gledališke uprave na svetu, ki bi mogla kateremu kolj kritiku onemogočiti pisanje. Vstopnice se javno prodajajo, torej ima vsakdo možnost, da si predstavo ogleda. Kaj se pa objavi ali ne objavi, to je zgolj interna zadeva uredništva.

2. „Gorenjski glas“ je splošno na prodaj, torej ga vsakdo lahko prebere — seveda tudi avtor članka v „Ljudski pravici“, ki si je lahko ustvaril svoje mnenje o citiranih kritikah, ne da bi mu kdo to sugerir-

dan transformator. Z dovodom elektrike, ki jo pričakujejo vsak čas, bo delo steklo s tehničnim tempom dalje. Prav tako je tu že v končni fazi gradnja nove delavnice s skladiščem orodja in tehnično pisarno, kar je bilo doslej vse raztreseno v primitivnih majhnih barakah. Tudi nakladalno postajo dokončujejo tik ob cesti. Više gori v hribu pa delavci odkrivajo zemljo nad zakladom in hite, da pripravijo vse za pogonsko postajo. Spodaj, kjer zdaj ročno lomijo kamen, pa bo žagarska postaja. Iz Italije dobijo v kratkem gater žago na 60 listov, a kompresor iz Makedonije, kamor ga so posodili, ker ga doslej niso rabili. Potem pridejo še žerjavi za dviganje kamna, kar bo vse podsetorilo storilnost proizvodnje.

O vsem tem smo se pogovorili z mladim podjetnim fantom Šotler Pavlom, ki je prišel nedavno semkaj za vodjo del naravnost iz srednje tehnične šole, ter s 55 letnim tov. Bertotom, ki velja za mojstra na žičnih žagah. Ta dva sta mi podrobno prikazala vse prednosti tehnične obdelave, s katero se ne bo samo dvignila storilnost, temveč tudi kvaliteta kamna in to od 30 do 60 odstotkov in več. S sedanjim ročnim delom se kamen mnogo oškoduje, lomi in gre po nepotrebnem preveč v odpadke, kar

DRABNE VAŽNE VESTI

Država bo pomagala delavcem in nameščencem pri zidavi lastnih hiš. Pred kratkim je izdala Zvezna vlada uredbu o zidavi stanovanjskih hiš delavcem in nameščencem, po kateri bodo le-ti lahko zidali stanovanjske hiše z znatno podporo države. Država jim bo nudila potrebno zemljišče, posojila in gradbeni material pod ugodnimi pogoji.

Na Reki je ekipa „Brodospasa“ dvignila iz morja v zadnji vojni potopljeno podmornico blizu pomola 27 m globoko. Njeni stroji in naprave so še vedno uporabne. To podmornico so uporabljali za polnjenje akumulatorjev drugih pomornic.

Dolinska pregrada nove hidrocentrale v Mostah je te dni uspešno prebila preizkušnjo. Sava je bila zajezena in nastalo je globoko a ozko umetno jezero, ki je segalo daleč gori do Javornika. Najvišja doslej zgrajena pregrada v Jugoslaviji je dobro prestala krst.

Prvih sto domačih traktorjev je dovršila domača industrija motorjev v Rakovici. Traktorji so tipa „Zadrugar“ z motorjem na 50 konjskih sil.

Izvoz sadja z letali. Podjetje „Rastlina“ iz Sent Petra je prodalo 3 tone češenj, ki so jih odpeljali s transportnim letalom JAT-a v Stuttgart (Nemčija).

Nova radijska postaja. Pred kratkim je začela delovati v Novem Sadu nova radijska oddajna postaja.

Aretirani vohun. Sredi tega meseca je bil aretiran v Zemunu uslužbenec vojaške misije pri veleposlaništvu ČSR Nemeč Jaroslav in to v trenutku, ko je sprejel vohunsko gradivo s politično, vojaško in gospodarsko vsebino. V zadevo so vpleteni še neki domači izdajalci, ki so bili takoj prijeti.

Tonaža naše trgovske mornarice je dosegla 240.000 brt, v kar so vštete samo velike ladje.

ral, najmanj gledališka uprava, ki bi čutila pod svojo častjo, vplivati na kritike v enem ali drugem smislu.

Naše mnenje o gledališki kritiki na sploh, posebej še o kritiku v Vašem listu, pa je tako:

Želimo si kritike, ki naj bo stroga, neizprosna, stvarna in utemeljena s strokovnim znanjem. Ne želimo hvalisanja, tudi resno grajo radi sprejmemo, ker nam pomaga pri delu. Premalo pa nam je, če se recenzent zadovoljuje z oznakami „odlično-dobro-zadovoljivo-slabo“, ne da bi jih utemeljil in razložil. Zavračamo pa osebno namigovanje in pobalinsko pisanje (podčrtalo uredništvo), kakršno smo brali v kritiki „Jurčka“ o enem naših članov.

Uprava „Prešernovega gledališča“

REDEK PRIMER KOZJE PLODNOSTI

Delavcu Perdanu Francu iz Prebačevega, ki je zaposlen v tovarni „Inteks“ je pred kratkim koza povrgla kar šest mladičev: pet kozic in enega kozliča. Zanimivo je to, da so vsi zdravi in krepki, kot če bi bil samo eden. Koza je stara pet let in je sedaj povrgla četrtič: dvakrat po dva mladiča, tretjič tri, sedaj pa kar šest, kar je vsekakor zelo redek primer.

pa bo pri modernizaciji obrata povsem odpadlo. Tudi drobilec kamna bi potrebovali, saj bi z njim ves odpadni material lahko zmeli v gramoz. Samo to bi vrglo toliko denarja, da bi iz tega lahko plačevali delovno silo. Toda vse to gre še preveč prepočasno. V ljubljanski direkciji republiškega podjetja umetnega in naravnega kamna se jim nikakor ne mudi, da bi pohiteli z elektrifikacijo obrata, potrebnimi stroji in drugim. In vendar: kolikšna škoda se dela s tem, če povemo, da samo v ZDA rabijo okrog 50 tonske bloke hotavljškega marmorja, kar pa ni mogoče doseči z ročno obdelavo. Ležišče marmorja je zelo bogato, da ne trdimo neizčrpno, tako da bi se v kratkem izplačale vse vložene investicije.

Treba bo zato pohiteli z delom. Hotavljški kamnolomci so pridni in so dokončali že vse predpriprave, da začne z delom prvi obrat industrije dragocenega marmorja v Hotavljah. Naj jih ne mlne potrpljenje, čeprav že domače ljudstvo skeptično gleda na vsa dogajanja, kajti dosti je bilo že obljub, a s pravim delom se še ni začelo. Ko se dogodi to, bo tudi Hotavljam ustrezno, ker bodo postale važno središče industrije hotavljškega marmorja, ki ga ne bomo rabili samo pri stavbah doma, temveč tudi drugod v svetu.

TEDENSKA KRONIKA

O LJUDSKI TEHNIKI V KRANJU

(Nadaljevanje.)

Aero klub „Stane Zagar“, ki ima prav tako med mladino vedno več pristajev, vodi trenutno dva tečaja: padalskega in modelarski A tečaj.

Za radio amaterstvo je v Kranju mnogo zanimanja, zlasti med šolsko mladino. Ta klub jim prav rad priskoči na pomoč s tečaji. V teku so 3 : 2 radio A in B ter radio-telegrafski. Največje težave ima klub z materialom, ki ga je zelo težko nabaviti.

V planu ima ustanovitev primopredajne sekcije, ima precej težave z dovoljenjem. Tehniška oprema primo-predajne sekcije je že pripravljena. Še mnogo drugih načrtov imajo, ki bi jih radi uresničili, saj so si lepo uredili delavnico in namestili stalnega laboranta-instruktorja.

V foto-kino amaterskem klubu je med številnim članstvom opaziti preko 1/2 ženskih članov, med njimi največ dijakinj Srednje ekonomske šole v Kranju. Ni pa razveseljivo dejstvo, da med člani amaterji, takorekoc ni delavcev. Večina članov tvorijo intelektualci in dijaki. Do sedaj je klub organiziral dva A tečaja in en B tečaj. Morda ne bi bilo napačno, če bi foto-kino klub še povečal dohodek in tako omogočil revnejšim članom lažje udeleževanje.

V delavnosti klubov tehnike po tovarnah in šolah so velike razlike. Njihovo delo je predvsem odvisno od dela odborov. Med

klubi v tovarnah ima obsežen plan dela elektro klub v tovarni „Iskra“. Sicer se je odbor letos že izmenjal, ker so nekateri člani kluba iskali v krožku predvsem materialnih koristi. Zato pa je novi odbor poživljal delo modelarskega, elektrostrojnega in fotoamaterskega krožka. Izdelali so prototip električnega zvonca in maketo tovarne. Lotili so se izdelave načrtov za računski stroj, do konca leta pa nameravajo izvesti še več drugih koristnih načrtov. Zboljšali so povezavo z upravo podjetja, ki jim omogoča nabavo materiala ter nudi pomoč pri delu. Težave imajo s prostori, vendar so si na podstrešju že uredili začasno delavnico.

Drugi je elektrostrojni klub v gorenjskih elektrarnah, katerega člani so bili še pred kratkim tudi uslužbenci DES-a, zaradi nesoglasja v I. četrtletju ni delal. Sedaj imajo v načrtu zgraditev elektrarne na veter, glavni plan dela pa bodo postavili po sestanku vseh klubov elektrostrojne zveze Slovenije, ki bo v tem mesecu.

Med tremi tovarniškimi klubi tehnike ne moremo nikogar posebno pohvaliti. V klubu LT tovarne „Tiskanina“ deluje radioamaterski krožek; 15 članov obiskuje A tečaj. Uredili so si delavnico in izgotovili 5 podnožij za elektrone. Z ozirom na veliko število delavcev v tovarni je nujno, da povečajo število članov kluba in število tečajev. (Konec prihodnjic)

Plemensko telico prodam. Naslov v upr. lista.

Prekličem blok števil. 6855 izdan v komisiji trgovini 28. marca na ime Krelbelj Mila, Kranj za neveljaven.

Na dvorišču I. gimnazije je bil pozabljen voziček z dvema posodama za pomije. Lastnik naj se zgleda v 8 dneh v pisarni!

Sivalni stroj znamke „Necchi“ skoraj nov poceni prodam. Naslov v upravi lista.

Upokojenec išče službo pri privatniku, po možnosti v pisarni. Ponudbe na Zihlerl, Zerjavk 6, Smednik.

Našel se je sedež motornega kolesa. Dobi se Huje 64.

Kegljaški klub Kranj priredi v soboto dne 2. junija ob 20. uri v vseh prostorih JA (bivši hotel „Stara pešta“) **kegljaško veselico**. Vstopnina din 30.— — **Kegljanje na dobitke!** — Bar. — Postrežba solidna!

Kegljači pozor! Kegljanje na dobitke je vsak dan od 15. do 24. ure, a v nedeljah in ponedeljkah pa ves dan od 9. ure do polnoči. Pridite!

POZIV

Ker preide krajevna gostilna v Naklem s 1. 6. 1951 v likvidacijo, opozarjamo vse dolžnike, da poravnajo svoje obveznosti najkasneje do 31. t.m. Istočasno se pozivajo vsi upniki, da pripravijo svoje zahteve do istega dne, ker se kasneje ne bodo več upoštevale. **Gostilna Naklo.**

FIZKULTURA - SPORT

REPUBLIŠKI NOGOMETNI PRVAK DOŽIVEL PRVI PORAZ NA LASTNEM IGRISČU

Kranj, 20. maja. — To, kar je doživljalo nad 1000 gledalcev, ki so prisostvovali današnji nogometni tekmi za prvenstvo Slovenije med domačim liga moštvom in Zelezničarjem iz Ljubljane, je bilo zelo mučno in nevsakdanje. Slab nasprotnik je porazil boljšega, ki pa je to s svojo klavirno igro v vseh 90 minutah povsem zaslužil.

Prvi polčas je potekel v enakem sorazmerju moči in se končal brez golov. Domači igralci so igrali visoko igro, ki je nasprotniku bolj ustrezala in s to napako so šli v borbo tudi drugi polčas. Poleg tega ni bilo nobene povezanosti v napadalni vrsti Korotana, kot smo jo imeli drugičkrat navado videti pri njem. Prvi gol je dal za Zelezničarja Jovanović v 3 minuti, a takoj nato v 4 minuti je Ijačić izravnal. Stanje je 1 : 1. Čeprav se je v tem drugem delu igre igralo večji del na Zelezničarjevi strani, je le-ta s svojim nenadnim zrelim napadom v 16 minuti prodiral pred domača vrata, kjer je zopet nedovoljno kriti Jovanović zabil zmagovalni gol 2 : 1 za Zelezničarja. Domači so ostali še dalje v premoči, toda zaman. Res so imeli domači nekaj smole pri streljanju na gol, toda vse to ne opraviči nesmotrnega nedeljskega napada. Najboljši na terenu je bil v nedeljo golman gostov Ovček Stefan, ki ima tudi velike zasluge, da je Zelezničar odnesel iz Kranja dve drgocenji piki. Sodil je Jančič iz Maribora in sicer dobro.

V 14 DNEH JE BIL USTANOVLJEN KLUB IN NAPRAVLJENO IGRISČE

Tokrat je beseda o naših športnikih - keljačih. Kranj je že pred vojno imel lepo tradicijo v tem športu, ki pa ga po osvoboditvi kar nismo mogli obuditi v življenje. Vzrokov je bilo več, a največja zapreka je bila ta, da ni bilo igrišča. Toda letos, bolje rečeno, zadnjih 14 dni, pa so pljunili v roke vneti kegljači sami in samoiniciativno prijeli za delo. Na starem igrišču v Domu JA so zgradili novo moderno kegljišče v pičlih 14 dneh. Največ prostovoljnih ur in zaslug pri tem delu ima Jerman Tone, kakor tudi ostali člani pripravljalnega odbora ter člani JA. Ko je bilo to delo uspešno končano, so sklicali v sredo 16. t. m. ustanovni občni zbor, na katerem so ustanovili kegljaški klub. Vanj se je vpisalo doslej 115 članov. Izvolili so delovni odbor, ki mu načeluje Jurgele Franc. Isti dan zvečer so ob velikem zanimanju publike tudi odprli novo kegljišče z nagradnim tekmovanjem, ki bo trajalo do 2. junija, ko bo razglasitev rezultatov na veliki družabni prireditvi.

Obiščite razstavo OF v Ljubljani

Vozni red postaje Kranj

Veljaven od 20. maja 1951

Prihodi in odhodi vlakov v smeri:

Ljubljani				Jesenicam				Tržiču				
Vlak	Prihod		Opomba	Odhod		Vlak	Prihod		Vlak	Odhod		
	ura	min.		ura	min.		ura	min.		ura	min.	Opomba
potn.	4	31		4	36	potn.	1	10		1	15	
"				5	41*	"	5	11	*	"	7	20
"	6	54		7	00	"	6	10		"	8	05
"	11	30		11	36	"	8	03	**	"	12	25
"				14	30**	brzi	10	12		"	14	20
"	15	47		15	53	potn.	10	03		"	15	55
"				18	25***	"	13	40		"	20	30
"	19	02		19	07	"	15	41				
brzi	19	52		19	55	"	20	20				
potn.	22	46		22	50							
Jesenice—Kranj				Kranj—Jesenice				Iz Tržiča				
Vlak	Prihod	Opomba	ura	min.	Vlak	Odhod	Opomba	ura	min.	Vlak	Prihod	
potn.			7	50	potn.			3	50			
"			25	50	"			12	05	"		
* Vlak Tržič—Ljubljana												
** Voz ob delavnikih od 20. V. — 30. IX. dalje vsak dan												
*** Od 20. V. — 30. IX. samo ob nedeljah												
* Ljubljana—Tržič												
** Od 20. V. 30. IX. samo ob nedeljah												
* Voz samo ob delavnikih												
** Od 20. V. — 30. IX. samo ob nedeljah												

Izmed 950 brigad najboljša v Tiskanini. V soboto 19. maja so se zbrale v Tiskanini štiri najboljšje brigade, ki so na čast 10. obletnice OF dosegle najboljše rezultate. Izmed vseh 950 tekstilnih tkalskih brigad v Sloveniji je bila v tekmovanju najuspešnejša brigada Ravnahrib, ki je zasedla I. mesto ter tako prejela naslov: najboljša tkalska brigada v Sloveniji. Glavna direkcija in RO sindikata tekstilcev sta nagradila brigado s 36.000 din, prejela pa je tudi prehodno zastavo, katero je do sedaj imela v rokah brigada „Pohorski bataljon“ iz mariborske tekstilne tovarne. Med tkalskimi brigadami je bila nagradjena še brigada Oman in brigada Hafner iz obrata II., iz predilnice pa je prejela nagrado brigada, ki jo vodi Carman Kati. Svečanosti je poleg predstavnikov GDTI prisostvovala tudi najboljša tkalka v Jugoslaviji tov. Brglez Pavla iz Inteksa, kateri je glavni direktor GDTI tov. Bole podelil zapesno uro.

Obiskali so Davčo. — V nedeljo 20. t. m. je kulturna skupina sindikalne podružnice Tiskanine obiskala partizansko vas Davčo v Selški dolini. Ta dan so namreč prebivalci Davče slavili skupno s telefonisti iz Kranja in Ljubljane pomemben dogodek. Napeljali so telefon na KLO Davčo. Ob tej priliki je kulturna skupina iz Tiskanine razvedrila prebivalce z veselim programom, istočasno pa je obdarila tudi 30 otrok s tekstilnim blagom.

Tekmujejo v počastitev rojstnega dne maršala Tita. Mladinski aktiv mlekarke šole v Cirčah tekmuje v počastitev rojstnega dne maršala Tita, med drugim tudi v streljanju. Obdržali so dva predavanja iz strelstva in sicer eno o strelstvu na splošnem, razvoj strelstva, strelstvo v FLRJ. Drugo predavanje je zajelo osnovni pojem iz teorije streljanja, poduk v streljanju s puško, splošni predpisi tekmovanja ter cilj in signalizacija pri streljanju. Po predavanjih je bila dobra diskusija. Strelska družina na mlekarški šoli se je od lani veliko izboljšala. Zadnjič so imeli strelske vaje 19. maja na strelišču v Struževem na daljini 100 m, katerega so se udeležili vsi mladinci.

Izpred sodišča

Med obtoženim Zorko Karlom in njegovo ženo Ivanko iz Skofje Loke je že delj časa vladalo neznošno vzdušje. Pretepi in lasanje so bili večkrat na dnevnem redu. Zorko je celo grozil svoji ženi, da jo bo ponoči ubil. Vrgel jo je na tla, ji pokleknil na trebuh in jo pretepal, vsled česar je ta, ki je bila v tretjem mesecu nosečnosti, imela splav. Mož je vedno trdil, da otrok ni njegov, kar pa je priča zanikala s tem, da žena Ivanka ni imela z nikomur nedovoljenega razmerja.

Z ozirom na težo kaznjivega dejanja in glede na posledice mu je sodišče izbralo primerno kazen.

PREDOLGI PRSTI

Sredi aprila se je pred sodiščem v Kranju zagovarjal Rogelj Jože iz Kokrice. Par dni pred tem je na Titovem trgu ukradel moško kolo, last Trele Janeza iz Ilovke.

Obtoženi je priznal tatvino kolesa. Izjavil je, da je mislil kolo prebarvati, kar pa mu v tovarni „Titan“, kjer je zaposlen, niso dopustili. Javili so ga celo direktorju, ki mu je svetoval, naj kolo vrne. V zagovoru pravi, da jo to tudi storil, kolo je ponoči prislonil k zidu, kjer ga je vzel. Seveda je to bolj malo verjetno in s tem ni odvrnil posledice, ki jih je s tatvino povzročil oškodovancu. Sodišče mu je prisodilo 6 mesecev odvzema prostosti.

SPOMINSKI DNEVI

25. maja 1892. — rojen Josip Broz — Tito. V noči od 30. do 31. maja 1944. prvi bataljon VII. UB „France Prešeren“ napade sovražno postojanko v Zgornji Besnici.

DEŽURNA SLUŽBA

Od 26. maja dalje skozi ves teden ima dežurno službo pri Svetu za zdravstvo mesta Kranj in Kranj-okolice, dr. Vidmar Ivan, tel. 268. Obiski na dom naj se javijo najkasneje do 18. ure zvečer. Po tej uri bo dežurni zdravnik obiskoval le bolnike s težjimi poškodbami in močnimi krvavitvami.

Urejuje uredniški odbor. — Odgovorni urednik: Telatko Marijan. — Naslov uredništva in uprave: Kranj, Ljubljanska cesta 1/II. — Telefon št. 475. — Izhaja vsak četrtek. Stev. ček. položnice 624-99200-7. — Tiska Gorenjska tiskarna, Kranj 2/8 (5)

GLEDALIŠČE

Prešernovo gledališče Kranj

Četrtek, 24. maja ob 20. uri: Nušič, „Narodni poslanec“.

Petek, 25. maja ob 20. uri: Gostovanje KUD-a „Ivan Rob“ iz Ljubljane, Ivan Mrak, „Rdeči Logan“.

Sobota, 26. maja ob 18. uri: Prežihov Voranc, „Pernjakovi“ - zaključna predstava.

Nedelja, 27. maja ob 16. uri: Nušič, „Narodni poslanec“.

KINO

„Storžič“ Kranj: od 25. do 28. maja, ameriški film „Zaklad Siera Madre“; od 29. do 31. maja, ameriški film „Sestri iz Bostona“.

„Svoboda“ Strazišče: od 25. do 29. maja, francoski film „Domovina“.

„Preditec“ Skofja Loka-Trata: 26. in 27. maja, ameriški film „Izgubljeni dnevi“.

Skofja Loka: od 25. do 27. maja, ameriški film „Zapeljivka iz Novega Orleansa“.

Tržič: od 25. do 27. maja, ameriški film „Zena s trojnim življenjem“; 30. in 31. maja, avstrijski film „Bell sen“.

Prijave!

Sprejemni izpit za vpis v višjo gimnazijo bo na I. gimnaziji v Kranju dne 7. junija ob 7.30 uri. Prijave do 6. junija.

mali oglasi

Opozorilo. Upravni odbor Dijaške kuhinje v Kranju opozarja vse prizadete, da je le on upravičen razpolagati s pomijami šolske kuhinje. Vsako odnašanje pomij iz prostorov I. gimnazije bomo prijaviili LM.

Iščemo upravnika na združno ekonomijo, lahko z več člansko družino. Plača po dogovoru, nastop takoj. Hrana in stanovanje zagotovljena. KZ Trstenik, p. Golnik.

Prodaj ali zamenjam nov voz zapravljivec za elektro-motor 6—7 KS. Naslov v upravi lista.

Sprejemem vseh vrst tesarska dela. Naslov v upravi lista.

18. maja je bilo v poslovalnici št. 5 Preiskrbe v Kranju vzeta denarnica z denarjem in raznimi potrdili na ime Kern Marija, Spodnje Tenetiše, katere proglašam za neveljavne.

Prekličem veljavnost kolesarske knjižice, tovarniška števil. kolesa 754220 na ime Pavuna Ana, Kranj.

Prekličem za neveljaven blok 11597, izdan pri invalidskem podjetju „Zvezda“ Kranj na ime Pušavec — Voglje.

Kupim polovico dvostanovanjske hiše ali zamenjam za gozd. Pismene ponudbe na upravo lista pod „Tako“.